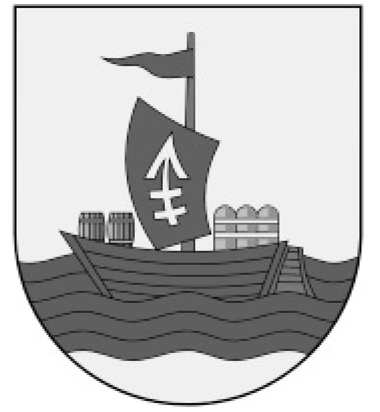
КРЫВІНКА

ЖНІВЕНЬ
№ 12 (148)
2014 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ДВОР НІЗГАЛАВА І ЯГО ПАНСКАЯ СЯДЗІБА

Тое, што ў Бешанковіцкім раёне – як шмат дзе ў Беларусі – не належным чынам адносяцца да гістарычна-культурнай спадчыны, не сакрэт.

Чатыры дні таму наш сайт размяшчаў інфармацыю пра парушэнні заканадаўства аб ахове гэтай спадчыны.

Мы наведалі адно з гістарычных месцаў нашага раёна – вёску Двор Нізгалава, дзе знаходзіцца панская сядзіба другой паловы 19-га стагоддзя з паркам.

Яшчэ колькі гадоў таму у гэтым будынку была школа. Спачатку сярэдняя, потым базавая. Потым яе закрылі, але будынак на аўкцыён не выстаўлялі. Яно зразумела чаму: ён з'яўляецца помнікам, занесеным у Спіс гістарычна-культурных помнікаў Беларусі.

Менавіта па гэтай прычыне гэты будынак з'яўляецца галаўным болем бешанковіцкай улады. Тыя гістарычныя аб'екты, якія былі спаленыя (як палац Цеханавецкага ў Бачэйкаве)або ўзарваныя, сёння толькі радуюць чыноўніцкія душы. Гэты ж – як бяльмо на воку.

Пасля закрыцця школы тут планавалі размясціць музей і бібліятэку. Потым спахапіліся, што будынак усё роўна трэба ацяпляць і прыбіраць. А таму ён патрабуе выдаткаў на зарплату качагарам, прыбіральшчыцы, сторажу ды загадчыку. А таму экспазіцыю школьнага музея вывезлі ў Бешанковічы, людзей звольнілі, а на дзверы павесілі вялікі замок.

Тое, што сядзіба пакрысе разбураецца, нікога асабліва не хвалюе. Яе галоўны фасад пафарбаваны і выглядае нядрэнна. Але ж за ім хаваецца поўная бяздзейнасць чыноўнікаў лукашэнкаўскай Беларусі, што давялі Помнік культуры да такога занядбання. І не толькі помнік.

Вёска Двор Нізгалава вымірае. У 1997-м годзе тут пражывала 197 чалавек. На 01.01.2008 іх засталося толькі 140. Сёння колькасць насельнікаў балансуе на мяжы каля 100.

Аяшчэ мінулай вясны Двор Нізгалава больш не цэнтр калгаса. А таму хутка ў занапад прыйдзе і будынак калгаснай канторы з клубам і трэнажорамі, якія гады чатыры таму былі закупленыя і прывезеныя сюды з вялікай помпай. Ці сёлета ці налета абавязкова зачыняць пошту, якая месціцца тут на першым паверсе канторы. А там дойдзе чарга і да магазіна – адзінай установы, якая пакуль што бесперабойна функцыянуе.

Што яшчэ з такой яскравасцю можа засведчыць пра "правільнасць" абранай лініі развіцця беларускай вёскі, як не гэтыя сухія факты?

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

ВЕДАЙ НАШЫХ!

СТВАРЫЛІ СШЫТКІ З НАЦЫЯНАЛЬНЫМ КАЛАРЫТАМ

Уладзімір Рамановіч распрацаваў новы дызайнерскі брэнд для дзяцей і школьнікаў.

Сшыткі з беларускім арнаментам, магніты з алфавітам на лядоўню, нататнікі з нацыянальным каларытам і шмат чаго іншага робіцца сіламі адной сям'і.

На такую творчасць Уладзіміра натхнілі двое малых сыноў. Нягледзячы на тое, што жонка руская, дзяцей у сям'і ад самага пачатку імкнуліся выхоўваць па-беларуску.

«Мы сутыкнуліся з тым, што нам катастрафічна не хапала матэрыялаў для таго, каб дзеткі вучыліся размаўляць па-беларуску. Калі нешта і сустракаецца на беларускай мове, то хіба для школьнікаў, а не малых дзяцей. Ды і якасць гэтай прадукцыі, мягка кажучы, так сабе».

Так першай спробай стаў звычайны алфавіт на лядоўню для малых дзетак.

«Пакуль вы занятыя прыгатаваннем ежы ці бавіце час на кухні, дзеці ў форме гульні змогуць складаць словы і вывучаць мову», — расказвае пра магніты Уладзімір.

«Мы вырашылі рабіць менавіта сшыткі з арнаментам, алфавітам на адваротным баку ды прымаўкамі. Сшыткі могуць быць нават з «Пагоняй», абы ў дзетак не было праблем у школе. Далейшыя планы — запусціць серыю нататнікаў і альбомаў для малявання. Усё, вядома ж, у прыгожым беларускім аздабленні».

Прадукцыю ў хуткім часе можна будзе купіць у інтэрнэт-краме, якая знаходзіцца ў стадыі распрацоўкі. А замовы прымаюцца ўжо зараз на інтэрнэт-скрыню vladi_r@tut.by і праз суполку «Укантакце» «Магніты на лядоўню, сшыткі — маладым беларусам» Vk.com/magnitybel і faceebook.com/magnitybel.

Дастаўка ажыццяўляецца па ўсёй Беларусі. А калі трэба, то і за яе межы.

Вольга Гарапучык
Наша Ніва

НАША ЖЫЦЦЁ

ТАМ, ДЗЕ БУДЗЕ МОСТ ПРАЗ ДЗВІНУ

Роўна год таму назад 26.07.2013 на нашым сайце з'явіўся артыкул "У Бешанковічах пабудуюць мост праз Дзвіну". Што змянілася на месцы будоўлі за год?

Калі Вы сёння завітаеце да гімназіі і да дома №2 па вуліцы Ясеніна, то аніякіх слядоў таго, што тут ідзе нейкая будоўля, не знойдзеце.

Насамрэч, пасля таго, як 14-га красавіка гэтага года былі зруйнаваныя гаражы, а самі людзі знеслі свае лазні і хлеўчукі, што былі ў зоне будаўніцтва, пра мост забыліся. Дакладней кажучы, сфатаграфавалі месца будучага будаўніцтва, адаслалі, куды трэба. Адрапартавалі: маўляў, да будаўніцтва ўсё гатова.

А жыхары шматпакутнага дома пасеялі свае лехі, і зараз яны радуюць вока. Непадалёку замест зруйнаваных гаражоў узводзяцца новыя.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ ЭКАНОМІКІ

АСНОЎНЫЯ ПАКАЗЧЫКІ РАЗВІЦЦЯ ЗА ПАЎГОДДЗЕ

Белстатам апублікаваны асноўныя паказчыкі рэгіёнаў Беларусі за 6 месяцаў 2014-га года. Усе дадзеныя даюцца ў параўнанні з такімі ж за 2013-ы год.

Колькасць жыхароў нашага раёна на 01.06. 2014 склала 16 237 чалавек і зменшылася адносна мінулага года на 426 чалавек. На 267 чалавек знізілася колькасць працаздольнага насельніцтва. Цяпер колькасць працуючых у раёне складае 7 048 чалавек.

Нягледзечы на тое, што аб'ём прамысловай вытворчасці склаў да мінулага года 111,3 %, тэмп росту запаволіўся. (Летась рост быў 130%).

Вытворчасць прадукцыі сельскай гаспадаркі склала толькі 83, 9% ад мінулагодняга, бо знізілася рэалізацыя жывёлы на мяса з 5 657 да 4 707 тон. Вытворчасць малака вырасла на 561 тону, пагалоўе кароў узрасло на 45 галоў.

Выраслі замежныя інвестыцыі ў эканоміку раёна і склалі 457 200 даляраў ЗША. (Было 257 400.)

Зменшыліся інвестыцыі ў асноўны капітал і склалі 61, 1% ад мінулагодняга.

З 2085 да 2162 квадратных метраў вырасла плошча ўведзеных у эксплуатацыю жылых дамоў.

М.Васільеў

ШКОЛА

Сваю першую школку забыць,
каб хацеў, не магу я.
З падарожжаў любых
я туды ва ўспамінах шыбую.
Помню кожны загіб,
кожны звіў пакручастай дарогі,
з аксаміту лугі,
галасы прыдарожных бярозак.

А душа у настрої была
велікодным, узнёслым.
Яна бегла, як лань,
па блескучых сярэбраных росах.
Прадчувала, што там,
як не раз мне казала матуля,
будзе светла і сонечна так,
і па-хатняму ўтульна.

Мы былі ўшасцярых –
трое хлопцаў і трое дзяўчатак.
Клас наш быў – мацярык,
дзе стараннасць жыла і заўзятасць.
Пакаралася нам
акіянаў і мораў бясконцасць.
Белых менела плям
і на роднай Зямлі, і на Сонцы.

Кожны дзень, як у бой,
мы да ведаў шляхі пракладалі,
мітуслівай гурбой
за навукаю крочылі ўдалеч.
І сталелі – усе як адзін –
неразважліва хутка.
Не зважалі на шпаркасць гадзін,
не лічылі мінуты.

Мы адкрыцці рабілі штодня,
мы плылі ў невядомасць.
Нам хацелася ўвесь свет абняць
неабдымны, вядома.
Кожны дзень раніцой
штурмавалі ў світальне дарогу,
і ў настырнасці той
наша сіла была й перамога.

Ўзімку зладжаны рух
пачынаўся а сёмай уранні.
Наўкол – белы абрус,
ад сцяжынкі ўчарашняй – нізвання.
След у след ланцужком
мы ішлі, як ваўкі за здабычай.
Зацярушыць сняжком,
увушшу злосны вецер скавыча.

Больш гадзіны таўклі
мы даўжэзныя тры кіламетры,
крокам лік не вялі
праз бясконцыя снежныя нетры.
Але гэткі расклад
не пужаў нас, сялянскіх падлеткаў,
бо закалка заўздроснай была
ў падшыванцаў адпетых.

З старажытных вякоў
сцежка свет навакол адчыняла.
І дасёння шляхоў
магістральных прыдумана мала.
І ісці чым цяжэй,
(калі йдзеш цалкам, сваім следам)
будуць тым даражэй
і надзейней здабытыя веды.

Дыктавала жыццё
потым нам шмат складаных
дыктовак,
і калола балюча асцём –
правярала гатоўнасць.
З нехлямяжых ягнят-недарэк,
хваравітых і кволых,
узнікаў чалавек,
за што ўдзячны табе мы павек,
наша першая школа.

Г.Станкевіч, "Зорны воз"

ВЕСТКІ З ПРАКУРАТУРЫ

ПАРУШАЕЦЦА ЗАКАНАДАЎСТВА АБ АХОВЕ ГІСТАРЫЧНА-КУЛЬТУРНАЙ СПАДЧЫНЫ

У Бешанковіцкім раёне выяўленыя факты знаходжання гісторыка-культурных каштоўнасцяў у неналежным санітарным і тэхнічным стане, у тым ліку, калі прылеглая і непасрэдна іхняя тэрыторыя (паркі, сядзібы) зарасла пустазеллем, забруджаная адкідамі.

У Віцебскай вобласці за парушэнні прыродаахоўнага і зямельнага заканадаўства да дысцыплінарнай, адміністрацыйнай і матэрыяльнай адказнасці прыцягнуты 373 асобы, паведаміла карэспандэнту БЕЛТА старшы памочнік пракурора вобласці па наглядзе за выкананнем прыродаахоўнага заканадаўства Алена Казлова.

За 6 месяцаў бягучага года ў гэтай сферы было арганізавана 96 праверак, па выніках якіх падрыхтавана 309 актаў рэагавання, па патрабаванням пракурораў кампенсаваны матэрыяльны ўрон на суму звыш Br80 млн.

У ходзе праверак на жывёлагадоўчых фермах, размешчаных у водаахоўных зонах, выяўлена накапленне значнай колькасці арганікі. Яе захоўванне арганізавана ў тым ліку на тэрыторыях, якія маюць ухіл, што павялічвае магчымасць траплення адходаў у рэкі і іншыя водныя аб'екты. Не рэдкія выпадкі, калі тэрыторыі комплексаў забруджаныя бытавымі і іншымі адходамі. Падобныя парушэнні выяўляліся ў Лёзненскім, Полацкім, Аршанскім, Мёрскім, Гарадоцкім, Віцебскам, Талачынскім раёнах.

У шэрагу раёнаў пракуроры выявілі факты, якія сведчаць аб адсутнасці з боку выканкамаў належнага дзяржаўнага кантролю над станам спраў у сферывыкананнязаканадаўства аб ахове і выкарыстанні зямель. У прыватнасці, не заўсёды службовымі асобамі выканкамаў выконваюцца патрабаванні заканадаўства аб праверцы выканання грамадзянамі умоў адводу зямельнага ўчастка і выдачы пры неабходнасці адпаведных прадпісанняў не пазней аднаго месяца з дня заканчэння тэрміну асваення зямельнага ўчастка (Докшыцкі, Віцебскі, Браслаўскі раёны).

Па словах Алены Казловай, маюць месца шматлікія факты непрыняцця мер па прыцягненню да адказнасці вінаватых у неасвоены ва ўстаноўлены тэрмін зямельных участкаў ці іншых парушэннях заканадаўства аб ахове і выкарыстанні зямель. Такія недахопы выяўлены ў Бешанковіцкім, Браслаўскім, Докшыцкім, Віцебскам, Аршанскім, Глыбоцкім раёнах.

Вынікіправераксведчыцьіпра тое, што ў рэгіёне не ўсё добра з выкананнем заканадаўства аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны. Вывучаны стан помнікаў архітэктуры і археалогіі, брацкіх магіл і воінскіх пахаванняў, а таксама выкананне ўласнікамі і ўладальнікамі гісторыка-культурных каштоўнасцяў патрабаванняў ахоўных абавязацельстваў.

Устаноўлена, што на большасць аб'ектаў гістарычна-культурнай спадчыны не распрацавана праектная дакументацыя зон аховы, не ўсюды ўсталяваныя ахоўныя дошкі, не на ўсе гісторыка-культурныя каштоўнасці маюцца пашпарты і падпісаны ахоўныя абавязацельствы (Браслаўскі, Талачынскі, Лепельскі, Пастаўскі, Расонскі, Шумілінскі і Мёрскі раёны).

Акрамя таго, выяўленыя факты знаходжання гісторыка-культурных каштоўнасцяў у неналежным санітарным і тэхнічным стане, у тым ліку, калі прылеглая і непасрэдна іхняя тэрыторыя (паркі, сядзібы) зарасла пустазеллем, забруджаная адкідамі.

"Дадзеныя абставіны сведчаць не толькі аб адсутнасці належнага кантролю ў гэтай сферы з боку мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, але і аб непасрэдным парушэнні выканкамамі патрабаванняў заканадаўства, так як у многіх выпадках яны з'яўляюцца уладальнікамі названых аб'ектаў. Такія факты выяўлены ў Бешанковіцкім, Шаркаўшчынскім, Сенненскім, Глыбоцкім раёне", - канстатавала старэйшы памочнік пракурора.

З ленты навін БЕЛТА

ДЗЕНЬ НАРОДЗІНАЎ

МІКОЛА СТАТКЕВІЧ ПА-РАНЕЙШАМУ Ў ТУРМЕ

Свой 58-ы Дзень народзінаў 12-га жніўня былы кандыдат у Прэзідэнты на "выбарах" 2010 Мікола Статкевіч па-ранейшаму сустрэў у турме.

Я не галасаваў за яго на тых "выбарах" і не быў знаёмы з ім асабіста. Але, адчуваючы несправядлівасць, што чыніцца да яго, мне так захацелася падтрымаць гэтага Чалавека, што аднойчы я напісаў яму ліст у турму. Дакладней кажучы, паслаў яму туды сваю кніжку "Сцяжынамі памяці".

Тая кніжачка ўяўляе сабой сборнік маіх вершаў і аповедаў пра мой род – маіх бацькоў, дзядоў, прадзедаў. Мне думалася, што чалавеку ў засценку часу хапае, няхай пацешыць сваё вока хоць чым.

Але мая кніжачка вярнулася назад з цэнзарскай паметкай "Не положено". Мне падумалася, што ў тагоцэнзара быў паганы настрой, і таму ён не дазволіў арыштанту такую сціплую бандэроль.

І я паслаў тую кніжачку яшчэ раз, на гэты раз на Вялікдзень. Ізноў-такі падумалася, што ў гэта вялікае Свята адмовіць у маленькім сціплым падаруначку вязню, які сядзіць трэці год, не змогуць.

Але я зноў памыліўся. Кніжачка вярнулася да мяне з той жа цэнзарскай паметкай.

І мне падумалася: якім жа бесчалавечным мусіць быць той, хто не дазваляе зняволенаму нават такой маленькай радасці, як прачытаць маленькую кніжачку ў 70 старонак. Якой помслівай і гадкай мусіць быць гэта ўлада, калі яна хоча любым коштам зламаць Чалавека.

Г.Станкевіч

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ЗНОЎ ПРА ДАРОГУ ДА ГІМНАЗІІ

Хутка ўжо пачнецца новы навучальны год. А для навучэнцаў бешанковіцкай гімназіі ён пачнецца са старых праблемаў: да гімназіі няма дарогі.

Хаця па вялікаму рахунку яна ўсё ж існуе. Бо ёсць жа ў раёне і наогул непраезджыя дарогі, а па гэтай худа-бедна ехаць можна, скажуць аптымісты.

Аднак ім можна запярэчыць: калі ўжо ў жніўні па дарозе праехаць праблематычна, што з ёй будзе ў верасні-кастрычніку, калі пойдуць асеннія дажджы?

Няўжо для нашага раёна гэта з'яўляецца такой вялікай праблемай – якасна засыпаць чатыры ямкі на дарозе? Ды работнікі архітэктурна-будаўнічага аддзела райвыканкама змаглі б гэта зрабіць на сваіх (райвыканкамаўскіх) легкавіках за некалькі вечароў, падчапіўшы прычэпы. Мусіць, ніхто перад імі падобнай задачы не ставіць.

Факт застаецца фактам: некалькі апошніх гадоў навучэнцам гімназіі прыходзіцца прадзірацца за ведамі праз густую гразюку, а з вокнаў РВК гэтага не бачаць.

Г.Станкевіч

ЗДАРЭННІ

СМЕРЦЬ АД ЭЛЕКТРЫЧНАГА ТОКА

Учора раніцай у гэтай вёсцы загінуў мужчына каля 40-гадовага ўзросту і ягоны конь. Абодва былі забіты электрычным токам.

Версія гібелі, якую я пачуў, такая. Конь быў навязаны на полі, дзе са слупа звісалі правады ад радыё. Нейкім чынам тыя правады аказаліся пад напружаннем у 220 В, пад якое трапіў конь. Ягоны гаспадар, убачыўшы што конь ляжыць і не рухаецца, пайшоў высветліць сітуацыю і таксама загінуў.

Афіцыйных паведамленняў на сайтах па гэтаму выпадку чамусьці не было.

Г.Станкевіч

ЗЛАЧЫНЦЫ, ЯКІЯ ДЗЕЙНІЧАЛІ Ў БЕРАСНЯХ, ЗАТРЫМАНЫЯ

Гэта двое неаднаразова судзімых жыхароў Шумілінскага раёна. Следчым камітэтам распачата і расследуецца крымінальная справа па арт. 207 КК РБ (разбой).

Ноччу 22 ліпеня ў праваахоўныя органы паступіла паведамленне пра тое, што ў адзін з дамоў вёскі Берасні Бешанковіцкага раёна Віцебскай вобласці ўварваліся двое невядомых у масках з прарэзамі для вачэй і рота. Тыя, хто нападаў, выкарыстоўваючы драўляныя прадметы, накшталт бейсбольных біт, збілі мужа і жонку, якія пражываюць у хаце, і звязалі іх. Пасля чаго выкралі 1 000 000 беларускіх рублёў, ювелірныя ўпрыгожанні і схаваліся. У выніку нападу пацярпелая доўгі час знаходзілася на лячэнні, яе муж памёр у установе аховы здароўя ад атрыманых траўмаў.

Бешанковіцкі раённы аддзел Следчага камітэта распачаў крымінальную справу па арт. 207 (разбой) КК РБ. Крымінальная справа неадкладна было пастаўлена на асабісты кантроль начальніка УСК па Віцебскай вобласці.

Праз тыдзень, ноччу 30 ліпеня, аналагічнае злачынства было зарэгістравана ў вёсцы Падлазнікі Віцебскага раёна. Двое невядомых у масках з прарэзамі для вачэй і рота з драўлянымі палкамі ў руках, выставіўшы аконнае шкло веранды, праніклі ў дом, дзе з ужываннем гвалту завалодалі маёмасцю, якая належыць сямейнай пары, што пражывае ў доме. Тыя, хто нападаў выкралі грошы ў суме не менш за 300 тысяч беларускіх рублёў, залатыя ўпрыгожанні і мабільны тэлефон. Мужчыну былі нанесены цялесныя пашкоджанні рознай ступені цяжкасці, ад якіх апошні праз тыдзень памёр.

Падазраваных - мужчын 1973 і 1976 гадоў нараджэння - затрымалі па гарачых слядах. Абодва раней былі неаднаразова судзімыя за здзяйсненне карыслівых злачынстваў і сумесна адбывалі пакаранне ў папраўчай установе. У момант затрымання ў асабістых рэчах падазраваных было выяўлена выкрадзеная маёмасць. Праваахоўнікі прыйшлі да высновы, што абодва разбойныя напады здзейснены адными і тымі ж асобамі.

Устаноўлена, што абвінавачаныя перад учыненнем злачынства выраблялі цэлы комплекс падрыхтоўчых мерапрыемстваў: будавалі з дрэва прылады злачынства, майстравалі прадметы маскіроўкі, падшуквалі хаты, у якіх, на іх думку, маглі быць значныя грашовыя назапашванні. Пры гэтым неабходна адзначыць, што ў абодвух выпадках абвінавачаныя памыліліся ў сваіх здагадках і здзейснілі напады на сямейныя пары сярэдняга дастатку.

Абвінавачванне прад'яўлена па арт. 207 Крымінальнага кодэкса. Абвінавачаныя заключаны пад варту. Збор доказаў па крымінальнай справе працягваецца, дадаткова запланаваны шэраг следчых дзеянняў і аператыўных мерапрыемстваў. Спецыялістам Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз даручана вытворчасць цэлага шэрагу экспертных даследаванняў, у тым ліку дактыласкапічнай, трасалагічнай і генатыпаскапічнай экспертыз. У цяперашні час праца па крымінальнай справе працягваецца, адзначылі ў СК.

Па матэрыялах Віцебскага УУС

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ГАСПАДАР СЛОВА

КАК ЛУКАШЕНКО КРЕДИТОВ НЕ БРАЛ

В рамках проекта «20 лет правления Александра Лукашенко» мы решили вспомнить об одном из самых главных обещаний руководителя Беларуси народу.

Сегодня это кажется уже сюжетом из какого-то фантастического фильма, а ведь в 2001 году на этом строилась предвыборная кампания Александра Лукашенко, и именно это подавалось как одно из самых больших достижений правящей власти. Так что же такого обещал Александр Григорьевич белорусам в те далекие времена? А обещал он — только не падайте со стула — «и впредь кредитов не брать».

Выступая на Втором всебелорусском собрании, Лукашенко хвастался: «Мы не разбазарили народное достояние, не нахватались иностранных займов, не влезли в долги, отдавать которые пришлось бы детям и внукам!»

Такая забота «о детях и внуках» действительно казалась похвальной. Правда, глава государства тогда был не достаточно откровенен. Долг у Беларуси на тот момент все-таки имелся, хоть по сегодняшним меркам и не такой большой — 2 миллиарда 92 миллиона долларов, или 209 USD на каждого белоруса. Для сравнения: в 1997 году отдельно взятый гражданин должен был 197 долларов.

Шли годы, а риторика Лукашенко оставалась все той же. А вот долг, к сожалению, нет. В 2007 году наша страна набрала уже кредитов на 6 млрд.844 млн. долларов. При этом руководитель Беларуси все еще продолжал вещать о жизни без долгов.

— Неоспоримым преимуществом нашей модели экономического развития является то, что мы не влезли в долги. Кредит – это капкан, в который попадем даже не мы, а наши дети и внуки. Ни в коем случае нельзя допустить, чтобы кредит превратился в средство давления на нашу страну, — отмечал в ежегодном послании к Национальному собранию и народу Александр Лукашенко в 2007 году.

Однако тот факт, что наша страна все прочнее садится на кредитную иглу, с каждым годом наращивая темпы заимствований, скрывать становилось уже бессмысленно. СМИ наперебой вещали о российских, китайских, МВФовских и еще бог знает каких кредитах, призванных спасти нашу экономику.

Теперь уже и Лукашенко, не стесняясь, описывал все радости жизни в долг, заявляя что, взяв кредиты, наша страна получила «запас прочности». И ни слова о жизни без долгов как о неоспоримом преимуществе нашей экономической модели и светлом будущем наших детей и внуков.

И ведь что удивительно: социологи обнаружили странную закономерность, согласно которой рейтинг главы государства даже рос после очередного «развивающее-модернизационно-стабилизационного» кредита.

Старался и Александр Григорьевич, не уставая пополнять «запасы прочности». К очередным президентским выборам 2010 года Беларусь успела задолжать в общей сложности более 23 млрд. долларов (из них 9,6 млрд. — госдолг). То есть менее чем за 10 лет долг Беларуси вырос более чем в 10 раз! К тому времени каждый белорус, включая грудных младенцев, должен был, ни много ни мало — почти 2,5 тысячи USD.

Но и это был далеко не предел. В январе 2013 года внешний госдолг нашей страны составлял уже 12 миллиардов долларов. А на 1 июля 2014-го он вырос, по данным Минфина, до 13,4 млрд долларов!

Сегодня сообщения о договоренностях по очередному кредиту выглядят такими же рядовыми новостями, как прогноз погоды. Мало удивляет и то, что миллиарды очередного транша пролетают мимо «золотовалютных» хранилищ страны, уходя на погашение долгов — белорусская экономика уже давно работает по принципу набрать новых кредитов, чтобы оплатить старые.

Грядет 2015 год и, честно говоря, даже интересно, что теперь о жизни в долг будет вещать Александр Лукашенко в своей предвыборной кампании. Хотя по сути не важно, что он скажет, учитывая цену этих обещаний.

Анастасия Зеленкова
"Салідарнасць"

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

КОЛЬКІ НІ ДАВАЙ ГРОШАЙ, УСЁ БЕСКАРЫСНА?..

Лукашэнка, які 20 гадоў выносіў на руках свае любімыя калгасы, зноў прыстрашыў сялян: нядобра і далей дзяржаве цягнуць на плячах сельгасвытворчасць - сяляне павінны самі зарабляць.

Падобнае прызнанне кіраўніка дзяржавы выглядае даволі смелым, улічваючы, якія сродкі ўкладваюцца ў сельскую гаспадарку вось ужо колькі гадоў.

Зрэшты, «апошняе кітайскае папярэджанне» ў яго выкананні беларусы чулі і год, і сем гадоў таму ...

Прапануем абранае.

15 жніўня 2014

- Далейшы прыярытэт дзяржаўнай дапамогі аграрнай галіны будзе засяроджаны на кропкавым фінансаванні перспектыўных праектаў, - паведамілі interfax.by ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы па выніках паездкі кіраўніка дзяржавы па Гродзенскай вобласці.

- Наладжваць на працу ў

працяг на стар. 4

КАРЫКАТУРА ПРА СПАД У РАСІІ – ВЫСНОВЫ МВФ

Беларусь і Літва сярод усіх знешнегандлёвых партнёраў Расіі ў найбольшай ступені адчуюць на сабе негатыўны ўплыў заходніх санкцый і агульнага запавольвання эканамічнага росту ў Расіі, цытуе Інтэрфакс выснову экспертаў Міжнароднага валютнага фонду (МВФ).

www.svaboda.org

ГУЧНАЯ СПРАВА

АБ СІТУАЦЫІ ВАКОЛ ГАННЫ ШАРЭЙКА

"Радыё Свабода" паведаміла, што на месца Ганны Шарэйкі выконваючым абавязкі прызначаны Віктар Міраш, старшыня Гарадоцкага райсавету.

Пазбаўленне сэнатарскай недатыкальнасьці і арышт былой дырэктаркі Віцебскай бройлернай птушкафабрыкі Ганны Шарэйкі, а таксама чатырох прадстаўнікоў адміністрацыі прадпрыемства і двух супрацоўнікаў расейскай кампаніі застаюцца ў цэнтры ўвагі жыхароў Віцебску. Прычым шмат хто не асуджае Шарэйку, а толькі наракае, што мала інфармацыі пра яе лёс ды пра тыя карупцыйныя ўчынкі, якія ёй інкрымінуюцца.

У свае 55 год Ганна Шарэйка ня мае ні сям'і, ні дзяцей — што адпавядае ўяўленьню пра жанчыну-кіраўніка, якая «ахвяравала ўсім у імя кар'еры». Таму распытацца пра яе лёс няма ў каго.

На афіцыйным сайце птушкафабрыкі Ганна Шарэйка дагэтуль значыцца генэральным дырэктарам. Але ў прыёмнай патлумачылі, што на дадзены момант абавязкі кіраўніка выконвае Віктар Міраш, старшыня Гарадоцкага райсавету.

Размаўляць пра сваю папярэдніцу ён адмаўляецца. А што да яго самога, то да абраньня ў райсавет ён быў дырэктарам Гарадоцкай птушкафабрыкі — вядомага ў раёне стратнага прадпрыемства.

У нумары газэты «Гарадоцкі веснік» ад 29 сакавіка, дзе паведамлялася пра вынікі выбараў, была апублікаваная справаздача ААТ «Птушкафабрыка Гарадок». Згодна зь ёй, птушкафабрыка мела больш за 4 мільярды рублёў стратаў ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў ды паслугаў, а агульная сума стратаў дасягнула амаль 18 мільярдаў рублёў.

Паводле Генэральнай пракуратуры Беларусі, Ганна Шарэйка падазраецца ў тым, што бройлерная птушкафабрыка пад яе кіраўніцтвам страціла 4 мільярды рублёў праз незаконныя зьдзелкі, зьвязаныя з пастаўкамі камбікармоў.

Згодна з вэрсіяй Сьледчага камітэту і Генэральнай пракуратуры, у арыштаванай быў «сябар» — «уласьнік замежнай кампаніі», адносна якой Ганна Шарэйка нібыта «давала незаконныя ўказаньні, каб прызнаць яго пераможцам конкурсу» ў тэндэры на набыцьцё камбікармоў.

Беларускія вытворцы кармоў для птушкі таксама зьвярталіся да яе, ды атрымалі адмову. Ня выканаўшы загаду «купляй беларускае», Ганна Шарэйка дапусьціла яшчэ адзін «пралік»: прадпрыемства мела невялікія прыбыткі, бо амаль усе заробленыя сродкі ішлі на пашырэньне вытворчасьці.

Усё гэта стала нагодай для праверкі прадпрыемства, якая скончылася арыштамі. У ліпені затрымалі чатырох працаўнікоў, прозьвішчы якіх не агучваюцца. Таксама па беларускім тэлебачаньні было заяўлена, што затрымалі і дваіх расейскіх камэрсантаў, якія займаліся пастаўкамі камбікармоў. Паводле некаторых зьвестак, гэта супрацоўнікі ААТ «Русскам-Р», якое выступае прадстаўніком ААТ «Рыскі камбікормавы завод».

Агучана была і сума матэрыяльнай шкоды, нанесенай прадпрыемству, — каля 4 мільярдаў беларускіх рублёў. Аднак далейшыя падрабязнасьці з афіцыйнага паведамленьня Генпракуратуры выклікалі ў землякоў Ганны Шарэйкі вялікія сумневы ў справядлівасьці абвінавачаньня. Прыкладам, тое, што Шарэйка мела «катэдж плошчай 240 квадратных мэтраў»…

Дарэчы, катэдж Ганны Шарэйкі па тэлебачаньні не паказалі — мабыць, гэта ня самы пераканаўчы аргумэнт. І дзе ён — ніхто ня ведае. Прынамсі, не ў так званым «царскім сяле» ў прыгарадным пасёлку Тулава, дзе пасяліліся рознага кшталту начальнікі ды заможныя людзі.

Мясцовыя жыхары кажуць, што ў вёсцы Кузьміно Гарадоцкага раёну ў Ганны Шарэйкі ёсьць лецішча. І многія жыхары райцэнтру адзначаюць, што па дарозе туды яна заўжды закупляла прадукты ў фірмовай краме свайго ж прадпрыемства. Пры гэтым стаяла ў чарзе, як усе, падкрэсьлівае Леанід Аўтухоў, актывіст партыі БНФ з Гарадка:

«Яна зайшла, паўсьміхалася, запыталася, як справы. Была ў спартовым гарнітуры, вельмі сьціпла. Гэта потым мне дзяўчаты сказалі: „Гэта ж наша дырэктарка!" Чыноўнік такога рангу — і так сьціпла сябе паводзіць, купляе ўсё ўласнай вытворчасьці... А што ў яе там мільярды знайшлі, дык, можа, і наркотыкі цяпер знойдуць. А як яна ня замужам, дык рознай брыдоты абальюць... У гэта ў нас ня вераць. Катэдж у 240 квадратных мэтраў — гэта драбяза ў параўнаньні з нашымі іншымі чыноўнікамі! Я думаю, адбываецца рэйдэрскі захоп! Бо прадпрыемства моцнае, прадпрыемства працуе, яна — чалавек на сваім месцы, так што — рэйдэрскі захоп, і ўсё тут».

Абвінавачаньні ў тым, што Ганна Шарэйка набывала «дарагую бытавую і электронную тэхніку» ды «забясьпечыла сабе матэрыяльны дабрабыт на будучыню», таксама выглядаюць несур'ёзна, пакуль не названыя нейкія канкрэтныя лічбы. І пакуль ніякай канкрэтыкі няма, Ганну Шарэйку на Віцебшчыне лічаць хутчэй ахвярай «разборак» у вышэйшых колах, чымсьці злачынцай-карупцыянэркай.

www.svaboda.org/content/article/26543028.html

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

пачатак на стар. 3

сельскай гаспадарцы ўжо тымі сіламі, якія сёння ёсць. Маса тэхнікі, людзі хочуць працаваць - працуйце! Таму што асноўныя сродкі дзяржава павінна будзе накіраваць на мерапрыемствы і праграмы, за якія яно, перш за ўсё, адказвае: дарогі, зямлі, меліярацыя і г.д. Гэта галоўнае для дзяржавы.

Далей цягнуць на плячах сельскагаспадарчую вытворчасць - не гонар. Трэба, каб сяляне самі зараблялі ... Гэта не значыць, што мы кагосьці не падтрымаем. Калі трэба, калі мы бачым перспектыву, што, уклаўшы рубель, заўтра будзе аддача - мы ўкладзем ... Таму што ісці агульным фронтам, як рабілі, не трэба. Ужо з'явілася шмат нахлебнікам, якія сядзяць і думаюць: дадуць. Нічога ніхто не дасць.

Ён дадаў, што "будучы год павінен стаць пераломным па працы з зямлёй».

Чэрвень, 2014

Дзяржава будзе падтрымліваць толькі паспяховых сельгасвытворцаў. Аднак атрыманыя пазыкі трэба будзе вярнуць не пазней чым праз восем гадоў, заявіў Лукашэнка, наведваючы сельгаспрадпрыемства Чачэрскага раёна.

- Мы будзем даваць грошы толькі тым, хто зможа іх вярнуць, - падкрэсліў ён. - Таму астатнім, тым, хто лайдачыць і не можа нармальна працаваць па іншых прычынах, трэба ўжо думаць пра тое, як працаваць нармальна, каб выжыць. Гэта ўжо не тыя часы, калі ў нас хлеба ня хапала і соль заканчвалася.

Сакавік, 2013

Лукашэнка прызнаў, што толькі траціна сельскагаспадарчых арганізацый працуюць добра. Разам з тым ён заўважыў, што ў сельскай гаспадарцы яшчэ маса рэзерваў:

- І галоўнае - гэта кадры - кіраўнікі, спецыялісты, сяляне. Там, дзе ёсць жаданне працаваць, дзе нацэлены на працу, там ёсць вынік. Там, дзе няма нармальнага кіраўніцтва, спецыялістаў, там і людзі працуюць слаба. Ты ім колькі ні давай грошай, усё бескарысна.

Кастрычнік, 2007

- Хай гінуць! 13 гадоў іх на сваіх плячах носім. Хопіць ужо, - заявіў сёння Аляксандр Лукашэнка, кажучы аб адстаючых сельгаспрадпрыемствах падчас наведвання СВК «Гервяты» Гродзенскай вобласці.

Ён таксама адзначыў, што распарадзіўся з наступнага года скараціць на 50% дзяржаўныя датацыі для паспяховых сельгаспрадпрыемстваў, а адсталыя наогул пакінуць без падтрымкі.

- Гаспадаркі, якім мы дапамаглі, якія паднялі з каленяў, дзякуючы дзяржаўнай падтрымцы, павінны зарабляць самі.

Больш за тое, Лукашэнка падкрэсліў, што «яшчэ праз год, а менавіта ў 2009 годзе, добра працуе прадпрыемства наогул не павінны атрымліваць ніякіх дзяржаўных датацый».

Лера Васількова
gazetaby.com/cont/art.php

ДА ДНЯ ВЕДАЎ

КОЛЬКІ ПАВІНЕН ЗАРАБЛЯЦЬ НАСТАЎНІК?

Колькі дзён таму я ў роднай Гародні браў удзел у грамадскіх слуханнях, цыкл якіх распачаў па беларускіх гарадах “Народны рэферэндум”, ініцыяваны ў тым ліку і Рухам “За Свабоду”.

Слуханні былі прысвечаныя рэформе ў галіне адукацыі – як зрабіць яе больш якаснай і пры гэтым даступнай? Пытанне надзвычай важнае, бо гэта будучыня нашых дзяцей і ўнукаў. Таму яно і ў парадку дня “Народнага рэферэндуму”.

Слуханні актуальныя яшчэ і таму, што неўзабаве будзе прынята новая рэдакцыя Кодэксу аб адукацыі. Грамадства мае магчымасць выказаць свае заўвагі. Зрэшты, маю і асабісты клопат-інтарэс - як учарашні выкладчык і сённяшні дзед.

Праблемы навідавоку-нізкаякасць адукацыі, што адлюстроўваецца ў выніках цэнтралізаванага тэставання, архаічнасць метадаў выкладання і зместу дысцыплін, заідэалагізаванасць, адсутнасць акадэмічных свабод і самакіравання ва ўніверсітэтах. Але ўказваць на праблемныя кропкі мала. Што рабіць?

У тэксце праекта Кодэксу аб адукацыі, як заўважыў падчас слуханняў прафесар Уладзімір Дунаеў, няма нават мінімальнага працэнта выдаткаў з бюджэта на адукацыю. У цывілізаваных краінах гэта недзе 10%.

Бясконцыя эксперыменты прывялі да таго, што адукацыя даведзена да ручкі, а прафесія настаўніка стала зусім не прэстыжнай. Пра што можна казаць, калі сёння ў педагагічныя ўніверсітэты на большасць факультэтаў залічваюць усіх, хто падае дакументы. А заўтра яны будуць вучыць нашых дзяцей.

Тое самае з данаборамі “двоечнікаў” на так званыя "востразапатрабаваныя эканомікай і сацыяльнай сферай спецыяльнасці".

Беларусь з'яўляецца адзінай краінай у Еўропе, якая не далучылася да Балонскага працэсу, што мае мэтай стварэнне адзінай Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі. Існуе вельмі вялікая праблема з прызнаннем нашых дыпломаў па-за межамі краіны. Выпускнік беларускага ўніверсітэта не мае тых магчымасцяў і перспектываў, якімі валодаюць студэнты ў суседніх краінах.

Кожны год расце колькасць студэнтаў, што атрымліваюць вышэйшую адукацыю на платнай аснове, і па некалькі разоў на год павялічваецца памер аплаты за навучанне.

Беларускія сем'і часта не могуць сабе дазволіць вучыць дзяцей за грошы. Мы прапануем стварыць Фонд будучых пакаленняў, які будзе напаўняцца, сярод іншага, з прыватызацыйных грошай. Гэты фонд стане асновай сістэмы "Дзіцячага капіталу".

У выніку навучальныя ўстановы будуць атрымліваць належныя грошы за сваю працу. А бацькі ў той самы час будуць гарантавана мець сродкі на навучанне дзяцей ад моманту іх нараджэння.

Але найперш мы павінны аднавіць прэстыж прафесіі педагога. Пазіцыя Руху “За Свабоду” што да рэформы ў сферы адукацыі выкладзена ў “Народнай праграме”. Напрыклад, што тычыцца немалаважнага матэрыяльнага боку: узровень аплаты працы настаўніка ў пачатковай і сярэдняй школе мусіць быць даведзены да памеру 120-130% ад сярэдняга заробку ў дадзенай мясцовасці.

Аляксандр Мілінкевіч
Naviny.by

СЯРЭДНЯЯ ЗАРПЛАТА

УЛАДЫ РАСКАРМЛІВАЮЦЬ ІНФЛЯЦЫЮ

Намінальная налічаная сярэднямесячная зарплата ў Беларусі ўсё павялічваецца і ўжо перасягнула мяжу ў 600 даляраў ЗША. Ці адчуе насельніцтва гэта павелічэнне або яго з'есць інфляцыя?

Па дадзеных Мінпрацы, намінальная налічаная сярэднямесячная заработная плата ў Беларусі ў студзені-чэрвені 2014 па параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года павялічылася на 20,6% і дасягнула 5млн. 764,8 тысячы рублёў, у тым ліку ў чэрвені - 6 млн 198, 5 тыс. (610,6 долара ў эквіваленце). Рэальная ж заработная плата ў першай палове гэтага года да аналагічнага леташняга перыяду ўзрасла на 2,9%.

Намінальная налічаная сярэднямесячная заработная плата работнікаў бюджэтных арганізацый у студзені-чэрвені 2014 у параўнанні з студзенем-чэрвенем 2013 павялічылася на 20,7% і дасягнула 4 мільёнаў 292,5 тысячы рублёў, у тым ліку ў чэрвені 4 млн. 704,9 тыс . (463,5 даляра ЗША ў эквіваленце). З пачатку 2014 года, нагадаем, зарплата бюджэтнікаў павышалася двойчы ў сувязі з павелічэннем тарыфнай стаўкі першага разраду: з 1 красавіка - з 260 тысяч да 262 тысячы рублёў, з 1 мая - да 275 тысяч, або на 5,8% да 1 студзеня 2014 года.

Рост заробкаў, як адзначае эканамічны эксперт Ліберальнага клуба Антон Балточка, - «гэта купля сацыяльнага спакою». Ён звяртае ўвагу, што павялічваецца не толькі сярэднямесячная, але і медыянны заробак, памер якой па выніках студзеня-траўня быў менш сярэдняй на 20%: «Хай медыянны заробак прыкметна менш сярэдняй па краіне, але яго памер таксама вышэй за 500 даляраў, якія так доўга абяцаў нашаму народу ўрад ».

Розніца сярэдняй зарплаты ў студзені-чэрвені па відах эканамічнай дзейнасці склала 4,6 разы (дзейнасць, звязаная з вылічальнай тэхнікай, - 15 млн. 443,3 тыс., Прадастаўленне сацыяльных паслуг - 3 млн. 223,9 тыс.). Міжрэгіянальная дыферэнцыяцыя дасягае 1,53 разы (Мінск - 7 млн. 692,3 тыс., Брэсцкая вобласць - 5 млн. 13,8 тыс.).

Лыжка дзёгцю ў бочцы заробкаў

Аднак не ўсё так гладка, як малюецца афіцыйнай статыстыкай. Па-першае, гаворка ідзе аб павелічэнні намінальнай налічанай сярэднямесячнай зарплаты, гэта значыць, за вылікам падаткаў атрымліваецца прыкметна менш, чым 610,6 даляра ў эквіваленце. Ды і курс даляра працягвае браць усё новыя вышыні.

Па-другое, «для нармальнага росту эканомікі павышэнне зарплат павінна быць стабільным». Іншымі словамі, у эканоміцы павінны быць створаны ўмовы, якія спрыяюць ўстойліваму росту даходаў: «Дрэнна для эканомікі, калі памер заробкаў пасля перыяду прыкметнага росту рэзка падае ў доларавым эквіваленце, як у нас ужо было ў 2011 годзе, - падкрэслівае Антон Болточка. - Гэта стварае рызыкі, не спрыяе захаванню макраэканамічнай стабільнасці ».

Міжнародныя фінансавыя арганізацыі наогул рэкамендавалі беларускім уладам адмовіцца ад практыкі павышэння заробкаў у бягучым годзе. Кіраўнік місіі МВФ Дэвід Хофман на прэс-канферэнцыі 28 красавіка ў Мінску адзначыў, што гэта варта зрабіць для змякчэння «рызык неўпарадкаванай карэкціроўкі знешніх дысбалансаў» у эканамічнай палітыцы. «У прыватнасці, у мэтах стрымлівання ўнутранага попыту і скарачэння дысбалансаў мэтавае крэдытаванне неабходна скарачаць значна хутчэй, чым прадугледжваецца ў цяперашні час, і ня варта далей павышаць заработную плату ў бягучым годзе», - сказаў Хофман.

Відавочна, што і цяперашні рост заробкаў будзе ў значнай ступені з'едзены інфляцыяй. Так, з 1 верасня ў Беларусі праіндэксуюць некаторыя субсідуюцца тарыфы на жыллёва-камунальныя паслугі для насельніцтва - адразу на 9,8%, як паведаміў 12 жніўня дырэктар дэпартамента цэнавай палітыкі Міністэрства эканомікі Ігар Фамін. У далейшым тарыфы на жыллёва-камунальныя паслугі будуць расці і ў сувязі з планамі ліквідаваць да 2017 года перакрыжаванае субсідаванне, якое павінна прывесці да зніжэння нагрузкі на рэальны сектар эканомікі.

Неміную павышэнне і іншых коштаў, упэўнены Антон Болточко: «Гэта метад звязвання плацежаздольнасці насельніцтва, які ўжываюць улады. Інфляцыя з'яўляецца ў нашым выпадку кампенсацыяй хуткага росту заробкаў, атрыманых насельніцтвам незаслужана. Як бы гэта непрыемна ні гучала, так яно і ёсць, калі ўлічваць нізкія тэмпы росту прадукцыйнасці працы і ВУП ».

Між тым, інфляцыя ўжо за сем месяцаў 2014 перавысіла прагноз, закладзены урадам на ўвесь год. За ліпень індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі склаў 111,1 адсотка да снежня 2013.. У Нацбанку яшчэ па вясне задумаліся аб пераглядзе гадавога прагнозу з 11 да 16-17%. І той факт, што ўдакладнены прагноз да гэтага часу не апублікаваны, падштурхоўвае да думкі: улады пакуль і самі не разумеюць, наколькі вялікія апэтыты ў інфляцыі. (скарочана)

Алена Спасюк
“БЕЛАПАН”

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.08.2014 у 17.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.